

طراحی بافت مرکزی شهرها با رویکرد هویت‌بخشی به فضا مطالعه موردی: بافت مرکزی شهر بهشهر^۱

* مجید زارعی

E-mail: M.Zarei@ARC.IKiu.ac.ir

** سیده‌نسیم نجفی تروجنی

E-mail: snasim.najafi@gmail.com

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۳/۲۶

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۱۲/۱۰

چکیده

این پژوهش با هدف دستیابی به اصول هویت‌بخش به بافت مرکزی شهرها، پس از بررسی مبانی نظری مربوط به موضوع پژوهش که مفاهیم کلی هویت و مرکز شهری را شامل می‌شود، وضع موجود محدوددهی مرکزی شهر بهشهر را، به کمک منابع کتابخانه‌ای و مطالعات میدانی (شامل پرسشنامه، مصاحبه سازمان‌یافته و مشاهده فردی)، بررسی کرده است. تحلیل اطلاعات با استفاده از تکنیک سوات انجام گرفته است. براین اساس روش انجام پژوهش توصیفی - مطالعه موردی است.

منطبق با نتایج به دست آمده، به منظور طراحی هویت‌ساز در بافت مرکزی شهر ضروری است، ضمن شناسایی بافت در ابعاد کالبدی، عملکردی و ادراکی - اجتماعی، آشنایی با نظرات مردم در سه گروه ساکنان، شاغلان و استفاده‌کنندگان فضا، دو مؤلفه‌ی تشخیص فضا و این همانی مخاطب با فضا، به‌عنوان اهداف کلان طراحی انتخاب شده و راهکار و گزینه‌های طراحی به منظور دستیابی به این دو هدف کلی و منطبق با ویژگی‌های اصلی یک مرکز شهری ارائه شود.

کلید واژه‌ها: بافت مرکزی شهر، هویت، بحران هویت، هویت‌بخشی، مرکز شهر بهشهر.

۱. این مقاله برگرفته از رساله کارشناسی‌ارشد طراحی شهری سیده‌نسیم نجفی تروجنی، با عنوان «طراحی بافت مرکزی شهر بهشهر، با رویکرد هویت‌بخشی به فضا» (۱۳۹۳) به راهنمایی دکتر مجید زارعی و مشاوره دکتر ناصر براتی در دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی(ره) است.
- * دانشیار گروه شهرسازی، عضو هیأت علمی دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی(ره)
- ** کارشناس‌ارشد طراحی شهری، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی(ره)، نویسنده‌ی مسؤل